

Sygn. akt VII U 3181/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: sekr.sądowy Alina Bastuba

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy A. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 4 października 2012 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznaje ubezpieczonemu A. L. prawo do emerytury od 26 września 2012r.

/ na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VII U 3181/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu A. L. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153 poz. 1227 ze zm.).

Organ rentowy wskazał, iż do pracy w warunkach szczególnych przyjęto okres od 1.08.1973r. do 30.04.1986r. na podstawie świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez (...). Świadectwo wystawione przez (...) T. zawierało nieprawidłowości. Brak jest podstaw do zaliczenia do warunków szczególnych okresu wcześniejszej pracy, gdy ubezpieczony pracował na stanowisku ucznia i ślusarza samochodowego.

Odwołanie od powyższej decyzji pozwanego organu rentowego wniósł ubezpieczony A. L., wskazując, iż nie zgadza się z rozstrzygnięciem pozwanego. Podał, że w (...) T. był zatrudniony w okresie 1.09.1967 r. do 3.11.1987r. Przez 3 lata był uczniem, kolejne 2 lata odbywał służbę wojskową, następnie był mechanikiem samochodowym. Wskazał także, że nigdy nie był ślusarzem samochodowym.

Nadto ubezpieczony podał, że od 7.11.1987r. do 12.09.1990r. zatrudniony był w (...) Spółdzielni(...) jako kierowca samochodu ciężarowego T..

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie w dniu 27 lutego 2013r. ubezpieczony podał, iż za okres pracy w (...) T. nie domaga się zaliczenia do warunków szczególnych okresu nauki zawodu w latach 1967–1970, nie domaga się też zaliczenia okresu wojska tj. okresu 25.09.1970 r. -14.09.1972r. Po zakończeniu służby wojskowej od października 1972r. rozpoczął pracę na stanowisku mechanika samochodowego, w związku z tym okres od października 1972r. do końca lipca 1973r. powinien być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych .

Odnosnie (...) Spółdzielni (...), w D., podał, że pracę kierowcy (...) wykonywał jako członek Spółdzielni.

Wskazał również, iż od 1991r. był zatrudniony w (...)Z. L. , wykonując pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony i chce, żeby ten okres został mu zaliczony do pracy w warunkach szczególnych. (k. 21-23)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. L. , urodzony dnia (...), w dniu 30 sierpnia 2012 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego i nie pozostaje w stosunku pracy. Wymagany wiek 60 lat ubezpieczony ukończył w dniu 26 września 2012 r.

Dowód : akta ubezpieczeniowe –plik emerytalny - wniosek ubezpieczonego o emeryturę z dnia 30.08.2012 r. –k. 1-2

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. staż sumaryczny 31 lat i 12 dni, jednakże nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 12 lat i 9 miesięcy . Do pracy w warunkach szczególnych pozwany zaliczył ubezpieczonemu okres od dnia 1 sierpnia 1973 r. do dnia 30 kwietnia 1986r. z tytułu zatrudnienia w (...) T. na stanowisku mechanika samochodowego, stwierdzając jednocześnie brak podstaw do uwzględnienia do pracy w warunkach szczególnych okresu sprzed 1 sierpnia 1983r.

Dowód: akta ubezpieczeniowe –plik emerytalny- karta przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego k. 22,

Zaskarżoną w sprawie w sprawie decyzją z dnia 4 października 2012 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15–letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Dowód: akta ubezpieczeniowe –plik emerytalny - decyzja k. 24

W okresie od dnia 1 września 1967 r. do dnia 3 listopada 1987 r. ubezpieczony zatrudniony był w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. - Zakład (...) w T. jako : uczeń w zawodzie ślusarza samochodowego , mechanik pojazdów samochodowych , mistrz i starszy mistrz zmianowy.

W okresie od dnia 25.09.1970r. do dnia 14.09.1972r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową, a po jej zakończeniu pracował w charakterze mechanika samochodowego.

W świadectwie pracy w warunkach szczególnych wystawionym w dniu 6 lipca 2001r. stwierdzono wykonywanie pracy w warunkach szczególnych w okresie od 21.07.1970 r. – 30.04.1986 r. na stanowisku mechanika samochodowego .

W zwykłym świadectwie pracy wskazano zatrudnienie w okresie od dnia 1 września 1967r. do dnia 3 listopada 1987 r. w charakterze : ucznia w zawodzie ślusarza samochodowego , mechanika pojazdów samochodowych , mistrza i starszego mistrza zmianowego.

W świadectwie pracy warunkach szczególnych z dnia 24 września 2012r. , wystawionym przez następcę prawnego pracodawcy ubezpieczonego, wskazano , iż pracę w warunkach szczególnych wykonywał on w okresie od 1.08.1973 r. do 30.04.1986r. na stanowisku mechanika napraw samochodowych w kanałach remontowych , który to okres pozwany ostatecznie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych .

Dowód : akta ubezpieczeniowe plik emerytalny : k. 8 i 18 - świadectwa pracy w warunkach szczególnych , akta ubezpieczeniowe plik dot, kapitału początkowego k. 7 –świadectwo pracy

Akta sprawy –akta osobowe k. 13

W okresie od dnia 5 listopada 1987 r. do dnia 12 września 1990 r. ubezpieczony- jako członek (...) Spółdzielni (...)w D.- wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony .

Dowód : akt ubezpieczeniowe plik kapitałowy k. 6 świadectwo pracy , k. 23 dokumentacja członkowska

Od dnia 2 stycznia 1991r. do dnia 30 czerwca 2001r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Z. L.. Ta firma zajmowała się transportem(...). Ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony, jeżdżąc po wszystkich krajach (...). Kierował samochodami: V. (...) z przyczepą, ciągnikiem siodłowym z naczepą S. , V. (...) z przyczepą. Każdy z powyższych pojazdów posiadał całkowity ciężar dopuszczalny załadunku 25 ton, a z ładunkiem ważył 40 ton .

Dowód: akta ubezpieczeniowe : k. 6 świadectwo pracy ,

akta sprawy : zeznania świadka B. K.k. 35-36, zeznania ubezpieczonego k. 22-23 , świadectwo pracy B. K. k. 37

Świadek B. K.zna ubezpieczonego z pracy w (...)Z. L.. W firmie tej świadek pracowała od lutego 1992r. do maja 2000r. jako sekretarka i pracownik biurowy. Jako pracownik biurowy zajmowała się wystawianiem delegacji kierowcom , wypłacała im zaliczki , rozliczała delegacje , prowadziła listy obecności, karty urlopowe, prowadziła z kierowcami rozmowy telefoniczne z trasy. Z tytułu tych czynności świadek posiadała szczegółowe wiadomości o charakterze pracy zatrudnionych w firmie osób. Była osobą, która miała ciągły kontakt ze wszystkimi kierowcami, a więc również z ubezpieczonym .

Dowód : zeznania świadka B. K. k.35

Akta osobowe pracowników zatrudnionych w (...) Z. L. nie istnieją (spłonęły, albo zostały zalane w czasie powodzi). Informację o powyższym B. K. przekazali pracownicy poszukujący dokumentacji pracowniczej .

Dowód : zeznania świadka B. K. k.35

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, aktach rentowych , aktach osobowych za okres zatrudnienia w (...) T. , których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadka B. K. (1), która jako osoba obca nie zainteresowana wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudniona w spornym okresie w (...)Z. L. posiadała wiarygodne wiadomości na temat charakteru pracy ubezpieczonego u tego pracodawcy. Zeznania te potwierdziły także wiarygodność twierdzeń ubezpieczonego co do rodzaju pracy wykonywanej w firmie (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego A. L. jest zasadne i z tego tytułu zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury **dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r.** zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 nr 153 poz. 1227 ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A dziale VIII poz. 2 jako prace w warunkach szczególnych wymienione są prace kierowców pojazdów ciężarowych o ładowności powyżej 3,5 tony.

Zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (**§ 2 ust. 2**).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady

Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 26 września 2012 r. osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawał w stosunku pracy.

Przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy ubezpieczony legitymuje się wystarczającym okresem pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony początkowo domagał się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia na stanowisku mechanika samochodowego w (...) T. –poza okresem już uznanym przez pozwanego – także okresu wcześniejszego tj. okresu od podjęcia pracy po zakończeniu służby wojskowej, a także wnosił o uznanie , iż pracę w warunkach szczególnych (kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony) wykonywał w czasie pracy w (...) Spółdzielni (...) w D. .

Ostatecznie jednak ubezpieczony wniósł o uwzględnienie okresu zatrudnienia w (...)Z. L. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 t.

Za okres ten ubezpieczony nie legitymuje się świadectwem pracy w warunkach szczególnych .

Jednakże , w ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w czasie zatrudnienia u tego pracodawcy znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym tj.: świadectwie pracy potwierdzającym zatrudnienia w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego t. w pełnym wymiarze czasu pracy, zeznaniach świadka B. K., zeznaniach ubezpieczonego.

Jeszcze raz podkreślić należy, iż świadek B. K., z racji charakteru zatrudnienia , posiadała szczegółowe wiadomości na temat rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego i przedstawiła je Sądowi. Świadek nie miała żadnych wątpliwości , że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował wyłącznie samochodami ciężarowymi o dużej ładowności (powyżej 24 ton) , a zważywszy na rodzaj działalności prowadzonej przez Z. L. , firma nie posiadała samochodów o ładowności poniżej 3,5 ton. Zeznania te w pełni korespondują z treścią zwykłego świadectwa pracy, które potwierdza zatrudnienie ubezpieczonego w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego.

Biorąc pod uwagę okres pracy u tego pracodawcy , który winien być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych (od 2 stycznia 1991 r. do 31 grudnia 1998r.) , ubezpieczony legitymuje się znacznie dłuższym niż wymagany, okresem pracy w warunkach szczególnych , a tym samym zbędne jest rozważanie czy do pracy w warunkach szczególnych winien być zaliczony także okres od podjęcia przez ubezpieczonego pracy po zakończonej służbie wojskowej do 31 lipca 1973r. (okres od 1 sierpnia 1973r. pozwany uznał).

Niewątpliwie zaś zaliczeniu nie podlega okres pracy w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego świadczonej w ramach łączonego ubezpieczonego i (...) w D. stosunku członkostwa.

Mając na względzie powyższe stwierdza należy , iż ubezpieczony A. L. spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawał w stosunku pracy, a także spełnił przesłankę udokumentowania stażu co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 4 października 2012 r. i przyznał ubezpieczonemu A. L. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od 26 września 2012 r. (tj. od daty ukończenia przez niego wieku 60 lat), mając na uwadze fakt, iż wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 30 sierpnia 2012 r. oraz dyspozycję art. 129 ust. 1 cyt. ustawy emerytalnej, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

SSO Elżbieta Zabrocka